

काठमाडौं, साउन ७। वैदेशिक रोजगारमा क्रोएशिया पठाइदिन्छु भन्दा ठगि गरेको अभियोगमा ललितपुर महानगरपालिका-२ सानेपा बस्ने रौतहट माधवनाथरायण नगरपालिका-३ घर भएका २७ वर्षीय चन्दनकुमार जैसवाललाई प्रहरीले पक्राउ गरेको छ।
आकर्षक तलबको प्रलोभनामा पारी क्रोएशिया पठाइदिन्छु भनी ४ जना पीडितहरूबाट ५ लाख ८४ हजार रूपैयाँ लिई सम्पर्क विहीन भएका जैसवाललाई काठमाडौं उपत्यका अपराध अनुसन्धान कार्यालय टेकुबाट खटिएको प्रहरीले काठमाडौं महानगरपालिका-१२ पचली भैरवबाट पक्राउ गरेको हो। उनलाई आवश्यक अनुसन्धान तथा कारवाहीको लागि वैदेशिक रोजगार विभाग ताहाचल पठाइएको छ।

पूर्वाञ्चल

Purwanchal National Daily

दैनिक ९७ सडक दुर्घटना, औसतमा सात जनाको मृत्यु

भापा, साउन ७। नेपालमा प्रत्येक दिन औसत ९७ वटा सानाठूला सवारी दुर्घटना हुने गरेका छन्। ती दुर्घटनामा परी दैनिक औसत सात जनाले ज्यान गुमाउने तथा ८८ जना घाइते हुने गरेका छन्।
नेपाल प्रहरीका प्रवक्ता प्रहरी नायब महानिरीक्षक दानबहादुर कार्कीका अनुसार गत वर्ष मात्रै ३५ हजार चार सय चार वटा सवारी दुर्घटना भएका छन्। ती दुर्घटनामा परी दुई हजार तीन सय ६८ जनाको मृत्यु भएको छ भने छ हजार एक सय ६० गम्भीर र २५ हजार नौ सय ९६ जना साधारण घाइते भएका छन्। सवारी दुर्घटनामा एक सय एक चौपायासमेत मरेका छन्। सबैभन्दा बढी दुई पात्रे सवारी बढी दुर्घटनामा पर्ने गरेको प्रहरीको तथ्याङ्क छ। गतवर्ष १९ हजार नौ सय ८४ मोटरसाइकल, स्कुटर, छ हजार आठ सय ३७ कार, जिप, दुई हजार एक सय ९३ बस, एक हजार पाँच

सय २० साइकल, रिक्सा, एक हजार चार सय ६८ ट्रक, ट्याङ्कर, एक हजार चार सय ७४ टेम्पो, म्याजिक, सात सय ८३ ट्याक्टर र चार सय साइक्रोबस दुर्घटना भएका थिए।

एक अर्ब ७५ करोड ट्राफिक राजश्व
ट्राफिक प्रहरीले गत वर्ष २२ लाख ९९ हजार आठ सय १७ वटा कारवाहीमा रु. एक अर्ब ७५ करोड ८१ लाख ८६ हजार सात सय ६० राजश्व सङ्कलन गरेको छ। गत वर्ष २४ लाख वटा ट्राफिक कारवाहीमा रु. एक अर्ब ८८ करोड राजश्व सङ्कलन भएको थियो।

सत्र सय प्रहरीमाथि कारवाही
प्रहरीले सङ्गठनको आचरण विपरित काम गर्ने एक हजार सात सय एक प्रहरी कर्मचारीलाई कारवाही गरेको छ। कारवाहीमा पर्ने सबैभन्दा बढी प्रहरी

(बाँकी अन्तिम पृष्ठमा)

१९ अर्बको कृषिजन्य वस्तु निर्यात मेची भन्सारको राजश्व १४ अर्ब २३ करोड

भद्रपुर साउन ७। पूर्वीनाका काँकरभिट्टाबाट आर्थिक वर्ष २०८०/०८१ मा कृषिजन्य उपभोग्य एवम् औद्योगिक वस्तुको आयातभन्दा निर्यात बढी भएको छ। यस वर्ष यी वस्तुको व्यापारमा पूर्वीनाका नाफामा गएको हो।

प्लान्ट क्वारेन्टिन कार्यालय काँकरभिट्टाका सूचना अधिकारी चन्द्रेश्वर यादवका अनुसार आर्थिक वर्ष २०८०/०८१ मा रु. १४ अर्ब २३ करोड ५१ लाख ९५ हजारको विभिन्न कृषिजन्य वस्तु आयात भएको छ।

सोही अवधिमा काँकरभिट्टा नाका भएर रु. १८ अर्ब ९५ करोड ७८ लाख ८५ हजार मूल्य बराबरको वस्तु विदेश निर्यात भएको उनले जानकारी दिए। गत आवको आयातको तुलनामा आव २०८०/०८१ मा रु. चार अर्ब ६९ करोड २६ लाख ९० हजार मूल्य बराबरको कृषिजन्य वस्तु बढी निर्यात भएको हो।

निर्यात भएका कृषिजन्य वस्तुमा तरकारी, फलफूल, बिरुवा, जडीबुटी, प्रशोधित सामग्री, औद्योगिक बाली, चिया, अमिसो, अलैंची, काठका हस्तकला सामग्री, मसला बाली, वीऊ विजनलगायत छन्। चिराइतो (जडीबुटी) बाहेक सम्पूर्ण वस्तु भारत निकासी हुने गरेको छ। चिराइतो भने भारत र बङ्गलादेश दुवै मुलुकमा निर्यात हुने गर्छ।

आयात हुने कृषिजन्य वस्तुमा खाद्यान्न, दलहन, तेलहन, ताजा तरकारी, फलफूल, बोटबिरुवा, जडीबुटी, दाल, लसुन, आलु,

बानलगायत रहेको सूचना अधिकारी यादवले जानकारी दिए। काँकरभिट्टा नाका भएर आयात हुने खाद्य वस्तुमा मकै, फापर, कोदो रहेको छ।

यस नाकाबाट उक्त अवधिमा जम्मा रु. ९१ करोड ५६ लाख ८१ हजार मूल्य बराबरको खाद्य वस्तु आयात भएको छ। आयातित कृषिजन्य वस्तुमध्ये ताजा तरकारी र ताजा फलफूल धेरै छ। कार्यालयको तथ्याङ्क अनुसार रु. चार अर्ब, ८७ करोड ६५ लाख १५ हजारको ताजा फलफूल रु. चार अर्ब ५६ करोड २३ लाख ८० हजारको ताजा तरकारी एक वर्षमा आयात भएको छ।

निर्यातको ठूलो अंश औद्योगिक बाली र मसाला बालीले ओगटेको छ। धेरै निर्यात हुने कृषिजन्य वस्तुको सूचीमा चिया, अमिसो,

अदुवा र प्लाइवुड भारत निर्यात हुने गरेको छ। भारतबाहेकका मुलुकमा निर्यात थोरै छ।

यसैबीच पूर्वीनाका काँकरभिट्टाबाट भारत, बङ्गलादेशलगायत देशसँग हुने व्यापारघाटा रु. २० अर्ब ३५ करोड ३० लाख ४० हजार पुगेको छ। मेची भन्सार कार्यालयको तथ्याङ्कानुसार गत आर्थिक वर्ष २०८०/८१ मा रु. ४४ अर्ब ७५ करोड ६६ लाख ९४ हजार बराबरको आयात हुँदा रु. २४ अर्ब ४० करोड ३६ लाख ५४ हजार बराबरको मालवस्तु निर्यात भएको हो।

मेची भन्सार कार्यालयका सूचना अधिकारी गणपति कँडेलका अनुसार पछिल्लो दुई वर्षमा आयात तीन दशमलव ४८ प्रतिशतले कम हुँदा निर्यात भने १० दशमलव ७१ प्रतिशतले

बढेको छ। उनका अनुसार आव २०७९/०८० मा रु. ४६ अर्ब ३७ करोड १३ लाख ३४ हजार आयात र रु. २२ अर्ब चार करोड १८ लाख ९३ निर्यात रहेको थियो।

गत आठमा पेट्रोलियम पदार्थ चार दशमलव ५१ प्रतिशत, जूट सात दशमलव २५ प्रतिशत, जिप्सम छ दशमलव ५७ प्रतिशत, तरकारी १७ दशमलव ८५ प्रतिशत, अलडिड रोजिन पाँच दशमलव ६९ प्रतिशतले आयात घटेको सूचना अधिकारी कँडेलले जानकारी दिए।

मेसिनरी उपकरण ६६ दशमलव १० प्रतिशत, दाल १८ दशमलव छ प्रतिशत, इलेक्ट्रिक उपकरण ३० दशमलव ३४ प्रतिशत र फलाम २२ दशमलव प्रतिशतले आयात बढेको छ। मेची भन्सार कार्यालयबाट निर्यातितर्फ सबैभन्दा धेरै भेनियस सिट एक हजार दुई सय ५३ दशमलव ९७ प्रतिशतले बढ्दा प्लाइवुड ५५ दशमलव ३८ प्रतिशत, छुपी २९ दशमलव ७९ प्रतिशत, अमिसो ३० दशमलव १२ प्रतिशत, अदुवा-सुठो २१ दशमलव ६८ प्रतिशतले निर्यात बढेको छ।

अलैंची, चिया, धातुका अन्य अवशेषको निर्यात भने घटेको मेची भन्सार कार्यालयले जनाएको छ। सूचना अधिकारी कँडेलका अनुसार गत आव २०८०/०८१ मा मेची भन्सार कार्यालयले रु. १४ अर्ब २३ करोड ५२ लाख ६० हजार राजश्व सङ्कलन गरेको छ।

बलात्कार घटनाका दोषीलाई कारवाहीको माग

काठमाडौं, साउन ७। छाउपडी बसेकी किशोरी बलात्कृत घटनाका दोषीमाथि कारवाही गर्न सांसदहरूले माग गरेका छन्।
राष्ट्रियसभाको सोमवारको बैठकमा सांसद राजेन्द्रलक्ष्मी गैरेले अख्तियारमा छाउपडीमा बसेकी किशोरीमाथि भएको बलात्कारको घटनाको छानबिन गरी दोषीमाथि कारवाही गर्न सरकारसँग माग गरिन्।
सांसद पूजा चौधरीले इलामदेखि कञ्चनपुरसम्मको चुरे क्षेत्र, भावर क्षेत्रको जलाधार क्षेत्र क्षयीकरण हुँदै गएको विषयमा सरकारको ध्यानाकर्षण गराइन्। यसबाट बातावरणीय समस्या बढ्दै गएको तथा पानीको स्रोत सुख्कै गएकोले त्यसप्रति गम्भीर बन्न सरकारसँग आग्रह गरिन्। उनले

गाउँवस्ती कटान र डुबानले प्रभावित भएको उल्लेख गर्दै चुरे क्षेत्रको संरक्षणमा ध्यान दिनुपर्नेमा जोड दिइन्। सांसद शेखरकुमार सिंहले मधेश-प्रदेशको संस्कृति संरक्षण गर्न आवश्यक भएको उल्लेख गरे। यसले पर्यटकलाई आकर्षण गर्न सकिने उनले विश्वास व्यक्त गरे।
सांसद कृष्णप्रसाद अधिकारीले खर्कदो अर्थतन्त्रमा सुधार ल्याउन सुझाव दिए। सांसद विष्णुकुमारी सापकोटाले रोजगारीका लागि विदेश जानुपर्ने बाध्यतालाई ध्यानमा राखेर स्वदेशमै स्थानीय तहबाट नै रोजगारीको सिर्जना गर्नुपर्नेमा जोड दिइन्। राष्ट्रियसभाको बैठकमा सांसदहरूले विकास, विपद र अपराधजन्य घटनाका मुद्दा उठाउँदै आएका छन्।

पूर्व राज्यमन्त्री रायको हत्या

भापा, साउन ७। राष्ट्रिय केन्द्रीय सदस्य एवम् पूर्व भूमिसुधार राज्यमन्त्री रामचन्द्र रायको हत्या भएको छ। सर्लाहीको चन्द्रनगर गाउँपालिका-१, रत्नपुरस्थित निवासमै रायको हत्या भएको सर्लाहीका प्रहरी नायब उपरीक्षक दीपक श्रेष्ठले बताए।
८० वर्षीय रायको आइतबार राति ११:३० बजे धारिलो हतियार प्रहार गरेर हत्या भएको श्रेष्ठले जानकारी दिए। राय मलंगवाामा रहे आएका थिए। आइतबार मात्रै उनी रत्नपुर आएको स्थानीय वासिन्दाले बताए। रत्नपुरमा उनको पुरानो घर र खेतीपाती छ। त्यसकै लागि उनी आउने जाने गर्दै आएका थिए। उनको हत्यामा सम्लग्न भएको आरोपमा प्रहरीले २१ वर्षीय युवकलाई पक्राउ गरेको छ। घटनापछि प्रहरीले लालनागबाट

तालिमप्राप्त कृकुर मगाएर अनुसन्धान थालेको थियो।

यसैबीच राष्ट्रिय प्रजातन्त्र पार्टी (राप्रपाले) पूर्वमन्त्री रायको हत्या भएको घटना दुखद् र निन्दनीय रहेको जनाएको छ। राप्रपाले घटनाको सत्यतथ्य जाँचबुझ

(बाँकी अन्तिम पृष्ठमा)

पत्रकार लामा र रेग्मीलाई डि-कौडिन्य पत्रकारिता पुरस्कार

वित्तमोड, साउन ७। नेपाल पत्रकार महासंघ भापाका सचिव डिकेश लामा र मेचीखबर साप्ताहिकका प्रधान सम्पादक भुलन रेग्मीलाई डि-कौडिन्य पत्रकारिता पुरस्कार प्रदान गरिएको छ।

वित्तमोडको साई पार्टी प्यालेसमा सोमवार आयोजित एक कार्यक्रममा वीच लामा र रेग्मीलाई नगदसहित डि-कौडिन्य पत्रकारिता पुरस्कार प्रदान गरिएको हो। पुरस्कारको राशी २१ हजार रूपैयाँ रहेको छ। कार्यक्रममा प्रमुख अतिथि कोशी प्रदेशका पूर्वआर्थिक मामिला तथा योजनामन्त्री इन्द्र आङ्बो, सेन्टरका केन्द्रीय उपाध्यक्ष विवेक गौतम, कौडिन्यकी पत्नी यमुना आचार्यलगायतले विवरण गरेका थिए।

जनपक्षीय पत्रकार देवकुमार आचार्य (डि-कौडिन्य) को स्मृतिमा प्रेस सेन्टर नेपाल भापाले सो पुरस्कार स्थापना गरेको हो। पुरस्कृत लामा प्रेस सेन्टर

कोशी प्रदेशका सदस्य हुन् भने उनी नेपाल टेलिभिजनका भापा सम्वाददाता हुन्। त्यस्तै रेग्मी प्रेस सेन्टर भापाका निवर्तमान अध्यक्ष हुन्।
प्रेस सेन्टर भापाका अध्यक्ष राजु पाठकको अध्यक्षतामा भएको कार्यक्रममा प्रमुख अतिथि आङ्बोले पुरस्कृत पत्रकारलाई शुभकामना व्यक्त गरेका थिए।

सेन्टरका उपाध्यक्ष होमपकाश अधिकारीले स्वागत गरेको कार्यक्रमको

सञ्चालन सेन्टरका सचिव पुष्प खड्काले गरेका थिए।

कार्यक्रममा प्रमुख अतिथि मौसम, प्रेस सेन्टरका केन्द्रीय उपाध्यक्ष विवेक गौतम, नेकपा विप्लव पार्टीका व्यूरो इञ्चार्ज सुमनसिंह सी पौडेल, नेपाल पत्रकार महासंघ भापाका अध्यक्ष एकराज गिरी, पूर्व सम्मानित व्यक्तित्वको तर्फबाट अग्रज पत्रकार लीला बराल, डि-कौडिन्यकी धर्ममती यमुना आचार्य, छोरी तृप्ति

(बाँकी अन्तिम पृष्ठमा)

पर्यटक लोभ्याउँदै 'बिपी-पुष्पलाल वाटिका'

भापा, साउन ७। मेचीनगर नगरपालिका-६ काँकरभिट्टामा रहेको 'बिपी-पुष्पलाल वाटिका' पर्यटकीय आकर्षणको केन्द्र बनेको छ।

काँकरभिट्टा बजारमै जोडिएका कारण वाटिकाका दिनहुँ पर्यटक घुमिफेर र फोटोसेसनका लागि आउने गरेका छन्। वाटिकाका मनोरम फूलबारी, सेल्फी स्पट र पानीको फोहोरासहित नेपाली लोकतान्त्रिक आन्दोलनका शीर्ष नेताद्वय बिपी कोइराला र पुष्पलाल श्रेष्ठको पूर्णकदको शालिक रहेको छ।

विसं २०४६ मा नेपाली कांग्रेस र संयुक्त वाममोर्चाको नेतृत्वमा भएको संयुक्त जनआन्दोलनको सफलताबाट बहुराज्यीय प्रजातन्त्रको बहाली भएपश्चात्

नेताद्वय बिपी र पुष्पलालको एकै स्थानमा शालिक निर्माणको अवधारणा बनेको मेचीनगर नगरपालिकाका नगरप्रमुख

गोपालचन्द्र बुढाथोकीले बताए। सोही अवधारणा अनुसार नेपाली कांग्रेस र नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एमाले)का स्थानीय नेताहरूले बिपी पुष्पलाल वाटिका तथा सहिद स्मृति प्रतिष्ठानको स्थापना गरेका थिए।

प्रतिष्ठानको अनुवाइमा विसं २०७८ माघ १५ गते तत्कालीन प्रदेश सांसद श्रीप्रसाद मैनालीले बिपी कोइराला र पुष्पलाल श्रेष्ठको शालिक निर्माणको शिलान्यास गरेका थिए। विसं २०८० जेठ ७ गते वाटिकासहित दुवै

(बाँकी अन्तिम पृष्ठमा)

तीन दोब्बरले बढे विदेश जाने विद्यार्थी

भापा, साउन ७। आर्थिक वर्ष २०८० वैशाख १ गतेदेखि चैत ३० गतेसम्म कूल एक लाख १४ हजार ४२२ जना विद्यार्थी वैदेशिक अध्ययनमा जानका वैदेशिक अध्ययन अनुमितपत्र (एनओसी) लिएका छन्।
वैशाखदेखि चैत महिनासम्म वैदेशिक अध्ययनमा जानका लागि नेपालमा लोकप्रिय मानिएका विषयमा र भाषा अध्ययन गर्न जानेको संख्या उच्च रहेको छ। आर्थिक सर्वेक्षण २०८०-०८१ अनुसार आर्थिक वर्ष ७६-७७ देखि ७७-७८ बाहेक हरेक वर्ष एनओसी लिनेको संख्या बढ्दो क्रममा रहेको छ।
आर्थिक वर्ष २०७९-०८० मा एक

लाख १० हजार १२७, आर्थिक वर्ष २०७८-०७९ मा एक लाख २ हजार ५०४, आव

२०७७-०७८ मा २८ हजार ८२३, आव २०७६-०७७ मा ३३ हजार १९६, आव २०७५-०७६ मा ६४ हजार ४१७, आव २०७४-०७५ मा ५८ हजार ७५८, आव २०७३-०७४ मा ५० हजार ७९६, २०७२-०७३ मा ३७ हजार १४८ र आव २०७१-०७२ मा ३० हजार ७९७ जनाले एनओसी लिएका थिए।

भाषा पढ्न पनि विदेशिए शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालयको तथ्यांक अनुसार जापानी भाषा अध्ययनका लागि वैशाख १ गतेदेखि चैतसम्म ३३ हजार १६१

विद्यार्थीलाई एनओसीले जारी गरिएको छ। कोरियन भाषाका लागि २६३ ओटा एनओसी जारी गरेको छ। अङ्ग्रेजीका लागि ३११ ओटा एनओसी जारी गरेको छ। त्यस्तै, विभिन्न भाषाका लागि ३४२ जनालाई एनओसी प्रदान गरिएको छ। भने, भोकेसनल ट्रेनिङका लागि ९५ ओटा एनओसी जारी गरिएको छ।

एनओसी जारी भएका विषय मध्ये विज्ञान स्टडी, म्यानेजमेन्ट, इन्जिनियरिङ, हेल्थ, इन्फर्मेशन टेक्नोलोजी, साइन्स, हार्स्पिटलिटी, कम्प्युटर साइन्स, आर्ट्स, साइन्स एण्ड

(बाँकी अन्तिम पृष्ठमा)

इनरव्हील क्लब अफ अर्जुनधाराको पद हस्तान्तरण

अर्जुनधारा, साउन ७। इनरव्हील क्लब अफ अर्जुनधाराको दोस्रो पद हस्तान्तरण कार्यक्रम सोमबार सम्पन्न भएको छ। क्लबकी संस्थापक एम क्लब २०२३-०२४की अध्यक्ष सुनिता प्रसाईं खरेलले २०२४-०२५की नवनिर्वाचित अध्यक्ष विनिता थापा तामाङलाई प्रमाण पत्र एवम् रयाङ्ग बेल हस्तान्तरण गर्दै पद हस्तान्तरण गरेकी थिइन्।

अध्यक्ष तामाङको अध्यक्षता र इनरव्हील क्लब अफ भ्रमणकी अध्यक्ष आशा श्रेष्ठको प्रमुख आतिथ्यमा आयोजित कार्यक्रममा क्लबकी नवनिर्वाचित अध्यक्ष खरेलले आफ्नो कार्यकालको वार्षिक गतिविधिबारे जानकारी गराएकी थिइन्। जसअनुसार सामुदायिक विद्यालयमा शैक्षिक सामग्री वितरण, सेनेटरी प्याड बनाउने तालिम, निःशुल्क पानी वितरण, संयुक्त तिज मिलन कार्यक्रम, विश्व शान्तिको कामनासहित दीप प्रज्वलन कार्यक्रम, स्तन क्यानसर सम्बन्धी सचेतनामूलक कार्यक्रम, आर्थिक सहयोगलागायत रहेका छन्। त्यसैगरी वर्ष २०२३-०२४को उत्कृष्ट

सदस्य सम्मानबाट सदस्य मुना रिजाल पौडेललाई सम्मान पत्रसहित दोसला ओढाई सम्मानित गरिएको थियो। क्लबकी आइएसओ अनी कार्की गोम्देनले इनरव्हील प्रार्थना गरेको कार्यक्रममा प्रमुख अतिथि श्रेष्ठ, कोशी प्रदेशका पूर्व मुख्यमन्त्री उद्व थापा, भ्रमण जिल्ला खेलकुद विकास समितिका अध्यक्ष भेषराज भण्डारी 'प्रशान्त', सञ्चारिका समूह भ्रमणकी अध्यक्ष लीला अनमोललागायतले शुभकामना मन्तव्य व्यक्त गरेका थिए।

क्लबकी नवनिर्वाचित उपाध्यक्ष पूर्णमा सिटौलाले स्वागत गरेको उक्त कार्यक्रममा नवनिर्वाचित उपाध्यक्ष तारा श्रेष्ठले धन्यवाद मन्तव्य व्यक्त गरेकी थिइन्। उक्त कार्यक्रमको सञ्चालन क्लबकी सचिव प्रभा नेपालले गरेकी थिइन्। क्लबको अध्यक्ष खरेलको अध्यक्षता वरिष्ठ क्लब मातृ संस्था इनरव्हील क्लब अफ विर्तामोडकी पूर्व अध्यक्ष सम्फना भण्डारीको प्रमुख आतिथ्यमा गत असार तेस्रो साता सम्पन्न बैठकले नवनिर्वाचित अध्यक्ष तामाङको अध्यक्षतामा २२ सदस्यीय समिति सर्वसम्मत गठन गरेको थियो। त्यस्तै सोही दिन सम्पन्न दोस्रो पदहस्तान्तरण कार्यक्रमबाट चन्द्रा ओली र निशा अधिकारीलाई क्लबका सदस्यमा चयन गरिएको नवनिर्वाचित अध्यक्ष तामाङले जानकारी दिइन्।

पत्रकार...

आचार्य, प्रेस युनियनका तर्फबाट राजेन्द्र गौतम, प्रेस चौतारी भ्रमणका उपाध्यक्ष प्रदीप परियार, समाजवादी प्रेस संगठनका भ्रमण अध्यक्ष शम्भुजीत दाहाल, नारी सञ्चार गृहकी अध्यक्ष रेजिना गौतम, फोनिज भ्रमण अध्यक्ष भूमिका फियाक लिम्बूलागायतले शुभकामना मन्तव्य राखेका थिए। जनप्रखार आचार्यको २०५९ साउन ७ गते चारआली ग्यारेकमा सेनाद्वारा हत्या भएको थियो।

दैनिक ...

जवान छन्। गतवर्ष तीन प्रहरी वरिष्ठ उपरीक्षक, एक प्रहरी उपरीक्षक, ११ प्रहरी नायब उपरीक्षक, २६ प्रहरी निरीक्षक, १६ प्रहरी वरिष्ठ नायब निरीक्षक, ४८ प्रहरी नायब निरीक्षक, एक सय १८ प्रहरी सहायक निरीक्षक, ६७ प्रहरी वरिष्ठ हवल्दार, दुई सय ८२ प्रहरी हवल्दार, तीन सय ३८ प्रहरी सहायक हवल्दार, सात सय ६४ प्रहरी जवान र २७ प्रहरी कार्यालय सहयोगीलाई कारवाही गरिएको प्रहरी प्रवक्ता कार्कीले जानकारी दिए। गतवर्ष प्रहरी अतिरिक्त महानिरीक्षकसहित आठ हजार आठ सय ३४ जनालाई पुरस्कृत गरिएको छ। सो वर्ष १२ वरिष्ठ प्रहरी अधिकृत, दुई सय ३५ कनिष्ठ प्रहरी अधिकृत र पाँच सय ४५ अन्य दर्जा गरी कूल सात सय ९२ जनाले राजीनामा दिएका छन् भने विभिन्न तहका पाँच सय ४४ जना अनिर्वाय अवकाशमा गएका छन्। वर्षान्त अपराधका घटना किन बढिरहेका छन् ? वर्षान्त अपराधका घटनामा वृद्धि हुँदै गइरहेको प्रहरीको तथ्याङ्कले देखाएको छ। नेपाल प्रहरीले उपलब्ध गराएको पछिल्लो चार आर्थिक वर्षका तथ्याङ्कले अपराधको

सङ्ख्या वर्षान्त बढ्दै गएको पुष्टि गर्छ। आर्थिक वर्ष २०७७/०७८ मा देशभर विभिन्न प्रकृतिका ४० हजार एक सय २० अपराधिक घटनाको मुद्दा दर्ता भएकामा गत आव २०८०/०८१ सम्म आइपुग्दा त्यो सङ्ख्या बढेर ५९ हजार दुई सय तीन पुगेको छ। आव २०७८/०७९ मा ४६ हजार नौ सय दुई र आव २०७९/०८० मा ५६ हजार तीन सय २३ मुद्दा प्रहरीमा दर्ता भएका छन्। अधिल्लो आवको तुलनामा गत आवमा पाँच दशमलव ११ प्रतिशतले मुद्दा दर्ता वृद्धि भएको छ। गत वर्ष सबैभन्दा बढी काठमाडौँ उपत्यकामा १७ हजार ४५ मुद्दा दर्ता भएको प्रहरीले जनाएको छ। पछिल्लो समय सबैभन्दा धेरै आर्थिक अपराध देखिएको छ। चैक अनादरको मुद्दा बढी मात्रामा दर्ता भएका छन्। काठमाडौँ उपत्यकामा आर्थिक गतिविधि केन्द्रित हुँदा आर्थिक अपराधको घटना बढेको प्रहरीको भनाइ छ। मधेसमा नौ हजार छ सय २०, कोशीमा नौ हजार तीन सय ७८, लुम्बिनीमा सात हजार छ सय ४४, बागमतीमा पाँच हजार एक सय ९७, गण्डकीमा चार हजार छ सय ९८, सुदूरपश्चिममा तीन हजार छ सय एक र कर्णालीमा दुई हजार २० वटा अपराधिक घटनाको मुद्दा दर्ता भएका छन्।

गत वर्ष सबैभन्दा बढी १३ हजार दुई सय ६३ बैङ्किङ कसुर सम्बन्धी मुद्दा दर्ता भएका प्रहरीको तथ्याङ्क छ। सार्वजनिक हित, स्वास्थ्य, सुरक्षा, सुविधा र नैतिकता सम्बन्धी १० हजार सात सय ५६, आत्महत्या सात हजार एक सय ९४, लागूऔषध चार हजार तीन सय ९८, चोरी तीन हजार सात सय ५८, जबरजस्ती करणी दुई हजार पाँच

सय सात, ठगी एक हजार आठ सय ७४, सवारी ज्यान एक हजार सात सय ७५ र ज्यान माने उद्योगसम्बन्धी एक हजार १९ वटा मुद्दा दर्ता भएका छन्। प्रहरी प्रवक्ता प्रहरी नायब भूमण्डलीकरणले ल्याएको परिवर्तन, प्रविधि विकास तथा आर्थिक गतिविधि अत्यन्त चलायमान भएका कारण परम्परागत प्रकृतिका अपराधका तुलनामा आर्थिक र साइबर अपराधका घटना बढेको बताउँछन्। परम्परागत प्रकृतिका अपराध खासै बढेका छैनन्, विगतमा आर्थिक कारणले अन्य अपराध हुन्थे, अहिले त्यसको स्वरूप बदलिएको छ, आर्थिक नै अपराधका रूपमा वृद्धि भएका छन् - प्रहरी प्रधान कार्यालयमा सोमबार आयोजित पत्रकार सम्मेलनमा उनले भने - आर्थिक अपराध गाउँमा छैनन्, जहाँ आर्थिक गतिविधि बढी हुन्छन्, त्यहाँ आर्थिक अपराधका मुद्दा बढी दर्ता भएका छन्। पछिल्लो समय प्रविधिको विकाससँगै अपराधको स्वरूप पनि बदलिएको उनको भनाइ छ। प्रवक्ता कार्कीले नेपाल प्रहरी अपराधका घटना न्यूनीकरण गर्न र अपराधीलाई कानुनी दायरामा ल्याउन निरन्तर क्रियाशील रहेको बताए। समुदाय-प्रहरी साझेदारी अन्तर्गत साइबर न्यूनीकरणलागायतका घटना हुन नदिन प्रयास थालिएको छ- उनले भने।

तीन ...

टेक्नोलोजी लगातयका विषय पढ्न विदेशिने विद्यार्थीको संख्या बढी देखिएको छ। वैदेशिक अध्ययन अनुमति शाखा (एनओसी) शाखाका अनुसार भाषापरि

धेरै विद्यार्थी विदेश जान भनेको म्यानेजमेन्ट पढ्नका लागि हो। चैत-७५ र ज्यान माने उद्योगसम्बन्धी एक हजार १९ वटा मुद्दा दर्ता भएका छन्। प्रहरी प्रवक्ता प्रहरी नायब भूमण्डलीकरणले ल्याएको परिवर्तन, प्रविधि विकास तथा आर्थिक गतिविधि अत्यन्त चलायमान भएका कारण परम्परागत प्रकृतिका अपराधका तुलनामा आर्थिक र साइबर अपराधका घटना बढेको बताउँछन्।

परम्परागत प्रकृतिका अपराध खासै बढेका छैनन्, विगतमा आर्थिक कारणले अन्य अपराध हुन्थे, अहिले त्यसको स्वरूप बदलिएको छ, आर्थिक नै अपराधका रूपमा वृद्धि भएका छन् - प्रहरी प्रधान कार्यालयमा सोमबार आयोजित पत्रकार सम्मेलनमा उनले भने - आर्थिक अपराध गाउँमा छैनन्, जहाँ आर्थिक गतिविधि बढी हुन्छन्, त्यहाँ आर्थिक अपराधका मुद्दा बढी दर्ता भएका छन्। पछिल्लो समय प्रविधिको विकाससँगै अपराधको स्वरूप पनि बदलिएको उनको भनाइ छ। प्रवक्ता कार्कीले नेपाल प्रहरी अपराधका घटना न्यूनीकरण गर्न र अपराधीलाई कानुनी दायरामा ल्याउन निरन्तर क्रियाशील रहेको बताए। समुदाय-प्रहरी साझेदारी अन्तर्गत साइबर न्यूनीकरणलागायतका घटना हुन नदिन प्रयास थालिएको छ- उनले भने।

तीन ...

टेक्नोलोजी लगातयका विषय पढ्न विदेशिने विद्यार्थीको संख्या बढी देखिएको छ। वैदेशिक अध्ययन अनुमति शाखा (एनओसी) शाखाका अनुसार भाषापरि

लागू औषध सहित ५ जना पक्राउ

मोरङ, साउन ७। मोरङ, भ्रमण र सुनसरीका विभिन्न स्थानबाट प्रहरीले लागू औषधसहित ५ जनालाई पक्राउ गरेको छ।

सुनसरीको अस्थायी प्रहरी चौकी रेल्वेबाट खटिएको प्रहरीको टोलीले धरान-१७ स्थितबाट स्थानीय ३२ वर्षीय जीवन राई र २५ वर्षीय मनिष लिम्बूलाई टामाडोल ८२० टयाब्लेट सहित नियन्त्रणमा लिएको हो। त्यसैगरी इलाका प्रहरी कार्यालय काँकरभिट्टा र लागूऔषध नियन्त्रण ब्युरो

डुबेर २ जना बालबालिकाको मृत्यु

मोरङ, साउन ७। सुनसरी र मोरङको छुट्टा-छुट्टै स्थानमा खोला डुबेर २ जना बालबालिकाको मृत्यु भएको छ। सुनसरीको भोक्राहा नरसिंह गाउँपालिका-१ का विष्णु परिचारको ७ वर्षीया छोरी विविशा परिचार सुनसरी

पर्यटक...

नेताको शालिकको मेचीनगर नगरप्रमुख बुढाथोकीले उद्घाटन गरेका थिए। मेचीनगर नगरपालिकाको स्वामित्वमा रहेको १२ कठ्ठा जग्गामा निर्मित बाटिका नेताद्वयको पूर्णकदको सालिक स्थापना गरिएको छ। काँकरभिट्टासम्म घुम्नका लागि भारत र बङ्गलादेशबाट आउने पर्यटकहरू यही बाटिकामा पुग्ने गरेको स्थानीय होटल

व्यवसायी रामबहादुर तामाङ बताउँछन्। होटलमा बास बसेर फर्किहाल्ने पर्यटकहरूले नजिकको घुम्ने ठाउँ कहाँ छ भनेर सोच्छन्, उनी भन्छन् -हामी उनीहरूलाई विपी पुष्पलाल बाटिका पुऱ्याइदिन्छौं। त्यहाँ घुमेर फोटो खिच्छन्। टिकटक र रिलका लागि भिडियो बनाउँछन्। बाटिका निर्माण समितिका अध्यक्षसमेत रहेका तामाङले बाटिकामा

पूर्व ...

नका, घटनामा संलग्नको खोजी गर्न र कडा कारवाही गर्न सरकारको गम्भीर ध्यानाकर्षण गराएको हो। रायको निधनबाट राप्रपाले आफ्नो संस्थापक सदस्य र तराइ मधेश क्षेत्रको एकजना लोकप्रिय राष्ट्रवादी नेता गुमाएको प्रवक्ता मोहन श्रेष्ठले सोमबार जारी गरेको विज्ञप्तिमा उल्लेख छ। विज्ञप्तिमा फर्त राप्रपाले दिवंगत आत्माको चिर शान्तिको कामना गर्दै शोकाकूल परिवारमा समवेदना प्रकट गरेको छ।

काँकरभिट्टाबाट खटिएको प्रहरीको टोलीले मेचीनगर नगरपालिका-६ स्थितमा भारतबाट नेपाल आउँदै गरेका १९ वर्षीय निर्देश डाँगीलाई ३ ग्राम ५ सय २० मिनिग्राम लागूऔषध ब्राउनसुगरसहित नियन्त्रणमा लिएको हो। लागूऔषध नियन्त्रण ब्युरो विराटनगरबाट खटिएको प्रहरीको टोलीले विराटनगर-१६ स्थितबाट स्थानीय २० वर्षीय जिवछ खले र मोरङ उल्लारी-४ का ३३ वर्षीय सविन बुढाथोकीलाई नाईट्रोजेपाम ३० चक्कीसहित नियन्त्रणमा लिएको हो।

खोला छेउमा खेल्ने क्रममा खोला डुबेर मृत्यु भएको हो भने मोरङको सुनसरी नगरपालिका-७ सुकुम्बासी टोलका श्रीकुमार रिषिदेवको ९ वर्षीय छोरा अमन रिषिदेव मरिया खोला पौडी खेल्ने क्रममा डुबेर मृत्यु भएको प्रहरीले जनाएको छ।

व्यवसायी रामबहादुर तामाङ बताउँछन्। होटलमा बास बसेर फर्किहाल्ने पर्यटकहरूले नजिकको घुम्ने ठाउँ कहाँ छ भनेर सोच्छन्, उनी भन्छन् -हामी उनीहरूलाई विपी पुष्पलाल बाटिका पुऱ्याइदिन्छौं। त्यहाँ घुमेर फोटो खिच्छन्। टिकटक र रिलका लागि भिडियो बनाउँछन्। बाटिका निर्माण समितिका अध्यक्षसमेत रहेका तामाङले बाटिकामा

पूर्व ...

नका, घटनामा संलग्नको खोजी गर्न र कडा कारवाही गर्न सरकारको गम्भीर ध्यानाकर्षण गराएको हो। रायको निधनबाट राप्रपाले आफ्नो संस्थापक सदस्य र तराइ मधेश क्षेत्रको एकजना लोकप्रिय राष्ट्रवादी नेता गुमाएको प्रवक्ता मोहन श्रेष्ठले सोमबार जारी गरेको विज्ञप्तिमा उल्लेख छ। विज्ञप्तिमा फर्त राप्रपाले दिवंगत आत्माको चिर शान्तिको कामना गर्दै शोकाकूल परिवारमा समवेदना प्रकट गरेको छ।

कोशी प्रदेश सरकारको रु. ३० लाख र मेचीनगर नगरपालिकाको रु. पाँच लाख लगानी भएको जानकारी दिए। बाटिकाको सुन्दरता अभिवृद्धिका लागि अझ बजेट आवश्यक रहेको उनले बताए।

राजनीतिक तीर्थस्थल
नेपाली राजनीतिमा सबैभन्दा सम्मानित नेताको रूपमा नेपाली कांग्रेसका संस्थापक नेता विपी कोइराला र नेपाल कम्युनिष्ट पार्टीका संस्थापक महासचिव पुष्पलाल श्रेष्ठलाई मानिंदै आएको छ। दुवैको शालिक एउटै बाटिकामा भएकाले यो बाटिका कांग्रेस र कम्युनिष्ट दुवै विचारका अनुयायीका लागि राजनीतिक तीर्थस्थल बनेको नेकपा (एमाले) मेचीनगरका अध्यक्ष राजु कार्की बताउँछन्। कमरेड पुष्पलालको स्मृति दिवसमा साउन ७ गते हरेक वर्ष हामी यही बाटिकामा भेला भएर श्रद्धासुमन

अर्पण गर्दै उनको योगदानको स्मरण गर्छौं, - एमाले नगर अध्यक्ष कार्कीले भने - ठीक एक दिनअघि नेपाली कांग्रेसका साधीहरू यही बाटिकामा भेला भएर लोकतान्त्रिक आन्दोलनका शीर्ष नेता विपी कोइरालाप्रति श्रद्धासुमन अर्पण गर्नुहुन्छ। यस वर्ष सोमबार पुष्पलाल स्मृति दिवस कार्यक्रममा भेला भएका नेकपा (एमाले)का नेता तथा कार्यकर्ताहरूले एउटै स्तम्भमा दुईतिर रहेका पुष्पलाल र विपीप्रति समान आदरभाव प्रकट गरे। आइतबार नेपाली कांग्रेस मेचीनगरले यही स्थानमा श्रद्धाञ्जली समारोहको आयोजना गर्दा विपी र पुष्पलाल दुवैको शालिकमा रुद्राक्षको माला लगाएर कांग्रेस नेता तथा कार्यकर्ताले श्रद्धासुमन अर्पण गरेका थिए। एमाले नेता तथा कार्यकर्ताले दुवै शालिकमा माल्यार्पण गरेका थिए।

त्रिभुवन विश्वविद्यालय मेची बहुमुखी क्याम्पस
क्याम्पस प्रमुखको कार्यालय, भद्रपुर भ्रमणको मिति : २०८१/०८/०८

सूची दर्ता गराउने बारेको सूचना

पहिलो पटक प्रकाशित मिति २०८१/०८/०८

यस मेची बहुमुखी क्याम्पस भद्रपुर भ्रमणको आ.व. २०८१/०८/०८ का लागि तपशिल बमोजिम उल्लिखित सामान खरिद तथा सेवाहरू आपूर्ति गर्ने / गराउनका लागि त्रि.वि. आर्थिक व्यवस्थापन तथा खरिद समन्वय नियम २०७० (संशोधित) परिच्छेद ११ को नियम ४५ (ब) अनुसार योग्यता पुगेका इच्छुक इजाजत प्राप्त समन्वित रजिष्ट्रड पसल, सप्लायर्स तथा फर्महरूबाट निम्न सामान र सेवाहरू मध्ये आफूले सप्लाइ गर्ने कार्यहरूको छुट्टा-छुट्टै विवरण भरी छुट्टा-छुट्टै खानमा शिलबन्दी गरेर प्रथम पटक सूचना प्रकाशित भएको मितिले १५ दिन भित्र यस क्याम्पस कार्यालयमा सूची दर्ता गराउन हुन यो सूचना प्रकाशित गरिएको छ। साथै सूचित भएका फर्म वा पसलले कर्तव्यमा ६ महिनाका लागि आवश्यक पर्ने मसलद सामानहरूको दररेट स्टोर तथा सामान्य प्रशासन शाखामा सर्पक राखी उपलब्ध गराउन समेत सूचित गरिन्छ।

ताशिल

- स्टेशनरी, मसलद तथा छुट्टाई सम्बन्धी विभिन्न सामानहरू
- फर्निचर सम्बन्धी सामानहरू
- फोटोकपी, कम्प्युटर, प्रिन्टर, टेलिफोन सेट आदि र स्पेयर पार्ट्सहरू
- इलेक्ट्रिक र इलेक्ट्रोनिक सामानहरू तथा यिनैहरूको मर्मतका लागि स्पेयर पार्ट्सहरू
- निर्माण र मर्मतका लागि आवश्यक पर्ने हाइड्रबल तथा प्लम्बिङ सम्बन्धी सामानहरू
- वैज्ञानिक उपकरणहरू तथा रसायन सम्बन्धी सामानहरू
- कम्प्युटर, स्यापटप, प्रोजेक्टर लगायत विद्युतीय उपकरण मर्मत सम्भार सम्बन्धमा
- पाठ्यपुस्तक सप्लाय सम्बन्धी कार्य

निवेदनको पेश गर्नुपर्ने विवरणहरू :

- फर्म दर्ता तथा प्रमाण पत्रको प्रतिलिपि (नवीकरण भएको आ.व. २०७६/०८०)
- स्वाधी लेखा नम्बर (Pan) र मु. अ. क. (VAT) दर्ता प्रमाण पत्रको प्रतिलिपि
- आ.व. २०७६/०८० सम्मको कर चुक्ता प्रमाण पत्रको प्रतिलिपि

नोट : क्याम्पस दर्तावाल सूचिकृत पसल तथा सप्लायर्सलाई पहिलो ग्राह्यता दिइने छ।

तराईको युरोप जाने सपना हामी पूरा गर्नेछौं ।

रोमानीयामा रोजगारी

1. Company : Project -70/24

Pre Approval Date: 2079/11/17	चलानी नं.: ६०९९८९६६	LOT No. 281582	Re Approval Date: 2081/04/03								
सि. नं.	कामदारको पद	मान संख्या पुरुष महिला	मासिक तलब EURO	कामदारको न्युनतम योग्यता	ओभर टाइम सुविधा	प्रतिदिन काम गर्ने घण्टा	हप्तामा काम गर्ने दिन	जातिगत विदा	खाने सुविधा	बस्ने सुविधा	करार अवधि
1.	Bus Driver	30 0	1200 Euro	१,७५,९८०/-	कम्पनीको नियमानुसार	८ घण्टा	६ दिन	कम्पनीको नियमानुसार	छैन	छ	२ वर्ष
2.	Truck Driver	30 0	1200 Euro	१,७५,९८०/-	कम्पनीको नियमानुसार	८ घण्टा	६ दिन	कम्पनीको नियमानुसार	छैन	छ	२ वर्ष
3.	Food Delivery	200 0	750 Euro	१,०९,९८८/-	कम्पनीको नियमानुसार	८ घण्टा	६ दिन	कम्पनीको नियमानुसार	छैन	छ	२ वर्ष
4.	Welder/Mason	30 0	750 Euro	१,०९,९८८/-	कम्पनीको नियमानुसार	८ घण्टा	६ दिन	कम्पनीको नियमानुसार	छैन	छ	२ वर्ष
5.	Pipefitter/Plumber	25 0	750 Euro	१,०९,९८८/-	कम्पनीको नियमानुसार	८ घण्टा	६ दिन	कम्पनीको नियमानुसार	छैन	छ	२ वर्ष
6.	Electrician/ Steelfixer	40 0	750 Euro	१,०९,९८८/-	कम्पनीको नियमानुसार	८ घण्टा	६ दिन	कम्पनीको नियमानुसार	छैन	छ	२ वर्ष
7.	Gypsum/Concrete Worker	30 0	750 Euro	१,०९,९८८/-	कम्पनीको नियमानुसार	८ घण्टा	६ दिन	कम्पनीको नियमानुसार	छैन	छ	२ वर्ष
8.	Cleaner/Hotel Maids	25 20	750 Euro	१,०९,९८८/-	कम्पनीको नियमानुसार	८ घण्टा	६ दिन	कम्पनीको नियमानुसार	छैन	छ	२ वर्ष
9.	Shuttering Carpenter	10 0	750 Euro	१,०९,९८८/-	कम्पनीको नियमानुसार	८ घण्टा	६ दिन	कम्पनीको नियमानुसार	छैन	छ	२ वर्ष

फाइनल अन्तर्वार्ता यहि मिति २०८१ साउन १० गते बिहिवार सी.पी.होटल बिर्तामोड भ्रमणमा हुनेछ ।

1. INTERNATIONAL WORK FINDER

सि. नं.	कामदारको पद	मान संख्या पुरुष महिला	मासिक तलब USD	कामदारको न्युनतम योग्यता	ओभर टाइम सुविधा	प्रतिदिन काम गर्ने घण्टा	हप्तामा काम गर्ने दिन	जातिगत विदा	खाने सुविधा	बस्ने सुविधा	करार अवधि
1.	Cleaner	2 2	550	७३,३१५	कम्पनीको नियमानुसार	८ घण्टा	६ दिन	कम्पनीको नियमानुसार	छैन	छ	२ वर्ष
2.	Cook	5 0	650	८६,६५०	कम्पनीको नियमानुसार	८ घण्टा	६ दिन	कम्पनीको नियमानुसार	छैन	छ	२ वर्ष
3.	Cook Helper	10 0	550	७३,३१५	कम्पनीको नियमानुसार	८ घण्टा	६ दिन	कम्पनीको नियमानुसार	छैन	छ	२ वर्ष
4.	Factory Helper	26 0	550	७३,३१५	कम्पनीको नियमानुसार	८ घण्टा	६ दिन	कम्पनीको नियमानुसार	छैन	छ	२ वर्ष
5.	Gardener	2 0	550	७३,३१५	कम्पनीको नियमानुसार	८ घण्टा	६ दिन	कम्पनीको नियमानुसार	छैन	छ	२ वर्ष
6.	General Worker	25 9	550	७३,३१५	कम्पनीको नियमानुसार	८ घण्टा	६ दिन	कम्पनीको नियमानुसार	छैन	छ	२ वर्ष

फाइनल अन्तर्वार्ता यहि मिति २०८१ साउन १४ गते सोमवार सी.पी.होटल बिर्तामोड भ्रमणमा हुनेछ ।

AMCON OVERSEAS PVT. LTD
सम्पर्क : ०२३५३५०७४/५३५०७२/५३०९०६
फोन : ९८५२६९९९९९, ९८५२६७४८०९, ९८९६०९५४८८, ९८०७९६३७९५, ९८९६०९६२०९, ९८५२६७४८१०, ९८९६०९६२०९
Email : pangdhakgroup@gmail.com

Swastik Rolling Mills Pvt. Ltd, Duhabi | Contact: 9820721032, 9820721022

ISO 17868:2008, ISO 2062:2011, NS : 191, Certification & Inspection

बजार

TMT, CHANNEL, ANGLE, STEEL, FLATS, SQUARES, I-BEAM

पूर्वाञ्चल

सम्पादकीय

एमाले र नेकाबीचको सहमतिको अन्तर्गत

प्रतिनिधिसभामा विश्वासको मत मान्ने क्रममा प्रधानमन्त्री केपी शर्मा ओलीले कांग्रेस र एमालेबीच भएको सात बुँदे सहमति सार्वजनिक गरेका छन् । ओलीले उक्त सहमतिको एउटा बुँदामा सरकारको शुक्रवाती दुई वर्ष आफू प्रधानमन्त्री हुने र त्यसपछिको चुनावी सरकार कांग्रेस सभापति शेरबहादुर देउवाको नेतृत्वमा हुने उल्लेख गरिएको जानकारी सदनलाई दिए । दुई दलले गरेको सहमति सार्वजनिक गर्न आनाकानी गरेको र मध्यरातमा गरेको सहमति छड्यान्त्रिक र जनविरोधी भएको आरोप लागीरहेका दुई दलबीचको सात बुँदे सहमति प्रम ओलीले सार्वजनिक गरेका हुन् ।

आम जनताको चाहाना बमोजिम राष्ट्रिय हितको रक्षा गर्न, भ्रष्टाचार नियन्त्रण गरी मुलुकमा सुशासन कायम गर्न, राष्ट्रको विकास निर्माण अभियानलाई तीव्रता दिन राजनीतिक स्थिरताको लागि अन्य राजनीतिक दललाई समेत सहभागी गराई संविधानको धारा ७६ (२) अन्तर्गत राष्ट्रिय सहमतिको सरकार निर्माण गर्ने, राष्ट्रिय सहमतिको सरकारले संविधान प्रारम्भ भएपछि अत्यासमा देखा परेका सबल पक्ष र दुर्बल पक्ष तथा जटिलताको समीक्षा गरी राजनीतिक स्थायित्वको लागि संविधानमा आवश्यक संशोधन र तदनुकूलको कानून निर्माण गर्ने विषयलाई प्राथमिकता दिने, अर्थतन्त्रमा विद्यमान शिथिलतालाई अन्त्य गरी विश्वसनीय व्यावसायिक वातावरण तयार गरी आर्थिक गतिविधिलाई चलायमान बनाउने । आन्तरिक र बाह्य लगानीलाई प्रोत्साहन गरी मुलुकभित्र पर्याप्त र मर्यादित रोजगारी सिर्जना गर्ने, राष्ट्रिय सहमतिको सरकारको नेतृत्व सरकार गठन भएको मितिले दुई वर्षसम्म नेका (एमाले)का अध्यक्ष केपी शर्मा ओलीले र त्यसपछि २०८४ मंसिरमा हुने आम निर्वाचनसम्म नेपाली कांग्रेसका सभापति शेरबहादुर देउवाले गर्ने, राष्ट्रिय हितको रक्षा गर्न, भ्रष्टाचार नियन्त्रण गरी मुलुकमा सुशासन कायम गर्न, राष्ट्रको विकास निर्माणको अभियानलाई तीव्रता दिन राष्ट्रिय सहमतिको सरकार सञ्चालनका आधार र न्यूनतम साभमा कार्यक्रम तर्जुमा गरी सोही आधारमा सरकार सञ्चालन गर्ने, राष्ट्रिय सहमतिको सरकारका लागि दुई प्रमुख राजनीतिक दलको नेतृत्वदायी भूमिका र समानताको आधारमा समान हैसियतमा सरकारमा सहभागिता रहने र अन्य राजनैतिक दललाई समेत सरकारमा समावेश गर्ने र राष्ट्रिय सहमतिको सरकारको मर्म र भावना अनुरूप प्रदेश सरकारको गठन र सञ्चालन गर्ने र जनभावना अनुरूप प्रदेश तथा स्थानीय तहमा हुने विकास निर्माणको कामलाई तीव्रता दिने सहमतिमा उल्लेख गरिएको छ ।

सहमतिमा उल्लेख भएका विषयवस्तु सर्वथा नयाँ लाग्दैन । यी सहमति पटक-पटक फरक-फरक समूह, दल र संस्थाबाट दोहोर्नाइएका हुन् । मूल प्रश्न कार्यान्वयनको हो । नेपालको संविधान २०७२ को मूल मर्म रहेको लोकतन्त्र, गणतन्त्र, समावेशिता, समानुपातिकता, धर्मनिरपेक्षता, संधीयता जस्ता विषयवस्तुमा कुनै दखल नदिने, तर समग्र मुलुकको हितका लागि सर्वदलीय तथा सर्वपक्षीय सहमति र सहकार्यबाट संविधान संशोधन गर्न प्रम केपी ओली र नेका सभापति शेरबहादुर देउवा तयार हुनु सकारात्मक कुरा हो । सहमतिको भाषा पद्धा अन्तर्गत सकारात्मक र मुलुकलाई निकास दिने शुभभाव प्रष्टिन्छ, तर भविष्यमा राजनीति कसरी अघि बढ्ने हो, त्यो त समयक्रममा स्पष्ट हुँदै जाने हो ।

शिव गौरी

'सेल्फ सेन्सरसीप'को अर्थ स्व-नियन्त्रण हो । पत्रकारितामा 'सेल्फ सेन्सरसीप' भनेको एउटा पत्रकारले थाहा पाएको वा थाहा पाउन सम्भव रहेको कुनै विषय आन्तरिक र बाह्य कारणले प्रकाशमा नल्याउनु वा जुन रूपमा भएको हो सो रूपमा नल्याउने अवस्था हो । अथवा पत्रकार र तथ्यका बीचमा अवरोध ल्याउने एउटा पाटो हो सेल्फ सेन्सरसीप । जो विभिन्न कारणले गर्दा पत्रकारले थाहा पाएको वा थाहा पाउन सम्भव विषयलाई प्रभावित गरिदिन्छ । जसकारण समाज तथ्य थाहा पाउने अधिकारबाट वञ्चित हुन्छ ।

'सेन्सरसीप' भन्दा 'सेल्फ सेन्सरसीप' भन्नु गम्भीर र खतरनाक हुन्छ । 'सेन्सरसीप' सामान्यतया: घोषित हुन्छ, देखिन्छ, प्रकट हुन्छ । त्यसकारण यसका तथ्यहरू केलाउन सजिलो हुन्छ । त्यसबिपरुद्ध लड्न वा प्रतिवाद गर्न सहज हुन्छ । तर, 'सेल्फ सेन्सरसीप' धेरै हदसम्म अप्रकट हुन्छ, प्रमाण जुटाउन मुस्किल पर्छ । परिवेश र परिस्थितिको समीक्षा गरेर निचोड निकाल्नु पर्ने हुनाले कठिन पनि हुन्छ । समाचार, कार्यक्रम वा विचारमा नआएका तथ्यहरू केलाएर यसको व्यापकता, असर र प्रभाव मूल्यांकन गर्नुपर्छ । त्यसैले यो तुलनात्मक रूपमा जटिल छ ।

अभिव्यक्ति स्वतन्त्रताको वकालत गर्ने प्रजातान्त्रिक समाजमा 'सेल्फ सेन्सरसीप' गम्भीर कुराको संकेत हो र यसको सधैं विरोध हुने गर्छ । किनकि यसले तथ्य लुकाउन, बंयाउन वा नरम बनाउन बाध्य पार्छ । त्यस अर्थमा तथ्य थाहा पाउने नागरिक अधिकारको विरोधी पाटो पनि हो 'सेल्फ सेन्सरसीप' ।

'सेल्फ सेन्सरसीप'लाई कतिपयले कतिपय प्रसंगमा सकारात्मक अर्थमा पनि प्रयोग गर्न खोजेका छन् । पत्रकार वा सञ्चार संस्थाले बृहद् सार्वजनिक हितमा कुनै कुरा तौलिएर मात्रै प्रकाशन वा प्रसारण गर्नु, कहिलेकाहीँ त्यसलाई प्रकाशमा नल्याउनु पनि हो । अथवा कतिपय कुरा लुकाउनुलाई पनि 'सेल्फ सेन्सरसीप' मानिएको छ र यसो गर्नु व्यापक सार्वजनिक हितमा उपयुक्त नै हो भन्ने अर्थ गर्न खोजिएको छ । यसका पक्षधरहरू 'भारतमा इन्डिया गान्धीको हत्या कुनै जाति विशेषका सुरक्षागार्डबाट भएको' भनेर गरिएको गल्ती प्रेसले लुकाउन सक्थ्यो भनेर तर्क गर्छन् । तर, प्रेस र अभिव्यक्ति स्वतन्त्रताको फराकिलो आलोकमा 'सेल्फ सेन्सरसीप' भनेको विचार र अभिव्यक्ति स्वतन्त्रता विरोधी पक्ष नै हो । यसले कुनै न कुनै रूपमा विचारलाई संकुचन गर्छ, तथ्यलाई लुकाउँछ, ढाकछोप गर्छ वा पीडक वा जवाफदेही बनाउनुपर्ने पक्षको हितमा प्रयोग गर्छ ।

'काउन्सिल अफ युरोपको हेयुमन राइट्स च्यानल' मा प्रेस स्वतन्त्रता अनुगमन कर्ता एड्डन हवाईट लेख्छन्- 'जब पत्रकार अथवा सम्पादक आफ्नो समाचार वा सम्पादकीय अन्तर्वस्तु माथिको छोटो गर्दा राज्य, प्रहरी, सञ्चार संस्थाको मालिक वा विज्ञानपदाताको स्वार्थ बमोजिम परिचालित हुन्छ भने त्यहाँ राम्रो पत्रकारिताको सम्भावना रहन ।' यो भनेको सेल्फ सेन्सरसीपको अवस्था आउने परिस्थिति हो ।

पत्रकार, सम्पादक वा सञ्चार संस्थालाई समाजमा यस्ता विभिन्न पक्षहरू हुन्छन् जसले 'सेल्फ सेन्सरसीप' लागू गर्न दबाव दिन्छन् । ती मध्ये एउटा हो सम्पादक, पत्रकार वा सञ्चार संस्थाको व्यवस्थापकीय नेतृत्वको आस्थाको मामिला । सामान्यतया: आस्था राजनीतिक भन्ने बुझिए पनि त्यो सार्वजनिक सरोकारको मामिलामा नीति-निर्माणदेखि कार्यान्वयन तहसम्मलाई प्रभाव पार्ने चिन्तनको फराकिलो दायरा हो आस्था ।

आफू सम्बद्ध दलको, दलका नेताको, त्यसमा पनि आफ्नो गुट वा समूहको पक्षमा गरिने खातिरदारी

यसको एउटा उदाहरण हो । यसले आफ्नोको सधैं समर्थन र अरुको सधैं विरोध गर्न सिकाउँछ । यसले व्यवहारमा आफ्नोको गल्ती नदेख्ने मनोवृत्ति विकास गरिदिन्छ ।

नेपाली समाजमा प्रचलनमा रहेको 'आफ्नो आडको भैसी नदेख्ने, तर अरुको जिउको जुम्मा देख्ने' प्रवृत्ति यसैको परिणाम हो । तसर्थ दल, जात, क्षेत्र, समुदाय प्रतिको अति आशक्तिले सेल्फ सेन्सरसीपलाई मजज गर्छ । कतिपय अवस्थामा कुनै व्यक्ति, विचार वा पक्षप्रतिको अति समर्थन वा चर्को विरोधले पनि पत्रकारलाई त्यससँग सम्बन्धित मामिलामा 'सेल्फ सेन्सरसीप' को अवस्थामा पुर्‍याउन सक्छ ।

सेल्फ सेन्सरसीप बढाउने अर्को पक्ष धर्म पनि हो । सबै धर्महरूको केन्द्रीय चेतना भनेको मानव सेवा हो भन्ने सीमाभन्दा बाहिर निस्केर आफू र आफूले मानेको धर्म मात्रै टिक अरु गलत देखाउन गरिने पैरवी जब पत्रकारिता वा सञ्चार संस्थाको सम्पादकीय अन्तर्वस्तु बन्नुपर्छ त्यहाँ एउटा धर्म टिक अरु गलत भन्नुपर्ने अवधारणाले सम्पादक वा

पत्रकार, सम्पादक र सञ्चार संस्था कुनै कुराको लोभमा फस्छन्, त्यतिखेर उनीहरूले त्यहाँ स्वतन्त्रतापूर्वक समाचार, कार्यक्रम र सम्पादकीय टिप्पणी गर्ने हैसियत गुमाउँछन् । लोभ यस्तो हतियार हो, जसले सार्वजनिक नभइकन धेरै कुरा सिध्याउन सचाउँछ । यसमा कहिलेकै देखिने धार्मिक वा डर हुन्छ । लाभ पाइनेकी भन्ने डर मात्रै हुन्छ । जसका कारणले गर्दा आँखे अगाडिका धेरै कुराहरू समाचार, कार्यक्रम वा सम्पादकीय टिप्पणीको विषय बन्न छाड्छन् ।

सार्वजनिक सुरक्षा र मुलुकको शासन प्रणाली पत्रकार, सम्पादक र सञ्चार संस्थाहरूलाई सेल्फ सेन्सरसीपमा पुर्‍याउन सक्ने पक्ष हो । यदि देशको सार्वजनिक सुरक्षा पद्धती विश्वसनीय छैन भने पत्रकारले निर्भयतापूर्वक समाचार लेख्न सक्दैन । यो समाचार वा टिप्पणीले मेरो सुरक्षामा प्रश्न उठाउला कि ? म असुरक्षित हुँला कि ? अथवा मलाई केही भइहाल्यो भने ? जस्ता प्रश्न पत्रकारको मनमा उठाइदिन्छ । यसको परिणाम पत्रकारले धेरै समाचार देखेको नदेख्ने गर्न थाल्छन् । देखे पनि समाचारमा

पाइँला-पाइँलामा डराउनु पर्दछ ।

असहिष्णु समाज र बन्द शासन प्रणाली खोज पत्रकारिताका अवरोध हुन् । जहाँ पत्रकारले गहन अनुसन्धान गरेर प्रकाशमा ल्याएको तथ्यलाई राज्य प्रणाली र शासन पद्धतीको सुधारको अंग बनाउने होइन कि त्यसलाई अवमूल्यन गर्ने, मानमर्दन गर्ने र उल्टो गालिमालीचको विषय बनाउने गरिन्छ । त्यस्तो अवस्थामा एउटा पत्रकार के गर्ने के नगर्ने भन्ने दुविधामा हुन्छ । यो पनि एक प्रकारको 'सेल्फ सेन्सरसीप' हो ।

नेपालमा दरवार, सेना र अदालत लामो समयसम्म नेपाली प्रेसका लागि हाजुगुजीका विषय भए । राज दरवारका बारेमा केही नलेख्ने कतिपय सञ्चार माध्यमहरूको नीति नै हुन्थ्यो । मुलुकमा प्रजातन्त्र आइसकेपछि पनि तत्कालिन दरवारका युवराजधिराजले गराएको सडक दुर्घटनालाई लिएर पनि त्यसबेला खासै आलोचना भएन । अफ कतिपय लिडिङ पत्रपत्रिकाले दुर्घटनाका पाठहरू भन्ने टिप्पणी लेखेर पुरै घटनालाई ओभरलेप्ता पारेका थिए ।

त्यस्तै सेना वा सुरक्षा निकायका बारेमा कुनै टिप्पणी गर्नु अघि पत्रकारले पटक-पटक सोच्नुपर्ने अवस्था आयो भने त्यो पनि सेल्फ सेन्सरसीप हो । त्यसैगरी नेपालको न्यायालय पनि लामो समयसम्म प्रेसको टिकाटिप्पणीभन्दा बाहिर रह्यो । प्रेसले पनि त्यहाँका औपचारिक समाचार कभर गर्नभन्दा बाहिर गएर कुनै गहिरो समाचार खोजिबन गरेन । नेपाली समाजमा अरु यस्ता धेरै उदाहरणहरू छन् जसले कुनै बेला 'सेल्फ सेन्सरसीप'लाई मजजल गरेको थियो ।

नेपालमा सेल्फ सेन्सरसीपको अवस्थाका सम्बन्धमा केही संक्षिप्त अध्ययनहरू भएका देखिन्छन् । तिनले नेपाली समाज, यहाँका विभिन्न पक्षहरू र तिनले आमसञ्चार माध्यमहरूलाई सेल्फ सेन्सरसीपमा कसरी पुर्‍याउँछन् भन्ने खुलासा गरेका छन् । व्यवसायिक पत्रकार, सञ्चारविज्ञसँग देशव्यापीरूपमा छलफल गरेर तयार गरिएका यी प्रतिवेदनहरूले समाजको तत्कालिन अवस्थासँग प्रेसको 'सेल्फ सेन्सरसीप'को विषय अन्तर सम्बन्धित हुने देखाएको छ ।

त्यस मध्येको एउटा हो, दक्षिण एशियाली स्वतन्त्र पत्रकार संगठन (साफ्पा)को अध्ययन । साफ्पा लागि पत्रकार प्रतिक प्रधान र रघु मैनालीको संयुक्त लेखनमा तयार भएको प्रतिवेदन 'नेपाली पत्रकारितामा सेल्फ सेन्सरसीप' अनुसार, 'सेल्फ सेन्सरसीप नेपाली समाजको अंग बनेको अवस्थामा पत्रकार मात्रले स्वतन्त्रतापूर्वक आफूले उजागर गरेका तथ्यहरू बाहिर ल्याउन सक्दैनन् । पत्रकार आफैले यति धेरै मामिलामा स्व-नियन्त्रण गर्छ कि तथ्यहरू हराएर जाने सम्भावना धेरै रहन्छ ।'

शक्तिशाली व्यक्ति वा समूहका बदमासी, भ्रष्टाचार र संगठित अपराध जस्ता विषयमा पत्रकारले गहिरो अनुसन्धान नगरिकन सत्य बाहिर आउन मुस्किल पर्छ । तर, पत्रकारलाई लोभ, डर र भौतिक तथा व्यवसायिक सुरक्षाको अभावमा उसले धेरै तथ्यहरू लेख्ने/नलेख्ने भनेर तौलिन थाल्छ । कति लेख्ने, कतिलाई पीडक वा शक्तिशाली व्यक्तिको पक्षमा लेख्छ, नभएर नभयापमा लेख्छ । यसको परिणाम समाज सत्य-तथ्य थाहा पाउनबाट वञ्चित हुन्छ । समयमा पत्रकारितामा 'सेल्फ सेन्सरसीप' पत्रकारको चिन्तन, सोच र परिश्रमबाट प्राप्त तथ्यमाथि उसले मनमनै चलाउने कँचै हो । जसबाट समाजमा लुकेका वा लुकाइएका तथ्यहरू बाहिर आउनबाट रोकिन्छन् ।

(अनलाइनखबर डटकमका प्रधान सम्पादक शिव गौरीले, नेपाल पत्रकार महासंघका पूर्व अध्यक्ष हुन् । गौरीले यसअघि हिमाल खबरपत्रिका र खोज पत्रकारिता केन्द्रका सम्पादक थिए ।)

पत्रकारको मनोभावना एक पक्षीय हुन सचाउँछ । यसले पनि 'सेल्फ सेन्सरसीप'लाई सचाउँछ ।

समाजमा यस्ता अरु थुप्रै विषयहरू छन् जहाँ सम्पादक, पत्रकार वा सञ्चार संस्था स्वतन्त्र र तटस्थ भएर बिना दबाव वा प्रभाव विषय वस्तुलाई हेर्ने, टिप्पणी गर्ने वा पक्ष वा विपक्षमा उभिएर पूर्वाग्रह बीना बहस पैरवी गर्ने सम्भावना न्यून पारिदिन्छ । हिंसाको वकालत यसको एउटा उदाहरण हुन सक्छ । नेपालले पनि हिंसा राजनीतिको अंग हो र होइन भन्ने लामो श्रृंखला पार गरेको छ । बेलाबखत हाम्रा सम्पादक, पत्रकार र सञ्चार गृहहरू यसबारेमा अलमलमा परेका उदाहरणहरू पनि छन् ।

कतिपय बेला समाज वा राज्य संयन्त्रको चर्को दबावका कारण पनि सञ्चार गृहहरू सेल्फ सेन्सरसीप गर्न बाध्य हुन्छन् । नेपालमा दरवार हत्याकाण्ड भनेर चिनिने घटनामा मिडियाले गरेको 'कभरेज' यसको एउटा उदाहरण हो । राजधानीमा सँ-साभै भएको हत्याको त्यो घटनाको भोलिपल्ट प्रकाशित हुने कुनै पनि पत्रपत्रिकाले तथ्यपूर्ण रिपोर्टिङ गर्न सकेका थिएनन् । एक-दुई पत्रिकाले दरवारमा गोली चलेकोसम्म लेख्न सके । अपराध र सुरक्षा विट हेर्ने केही पत्रकारले त यसलाई आफ्नो पत्रकारिता जीवनको सबैभन्दा अघ्यारो पाटो समेत भनेका छन् । डर, त्रासका कारण कसरी पत्रकार र सञ्चार संस्था आफूले थाहा पाएको जति समाचार दिन पनि डराउँछन् भन्ने यो एउटा उदाहरण हो । लोभ सेल्फ सेन्सरसीपको अर्को हतियार हो । जब

जुन 'धार' हुनुपर्छ त्यो हुँदैन । समाचार आइहाले पनि असाध्यै नरम धारमा आउन सक्छ ।

यस अर्थमा पत्रकारितामा 'सेल्फ सेन्सरसीप' कतिको छ भन्ने प्रश्न त्यो समाजको पत्रकारिताभित्र मात्र सम्बन्धित विषय होइन । त्यो समाज कति उदार, खुला छ, कति सुरक्षित छ, शासकहरू कति जवाफदेही छन् अनि पत्रकारिता कति व्यवसायिक छ भन्ने कुरासँग सम्बन्धित हुन्छ । त्यस अर्थमा पत्रकारितामा सेल्फ सेन्सरसीप त्यो देशको राजनीति, समाज, अर्थतन्त्र र सार्वजनिक सुरक्षा प्रणाली र प्रेसको व्यवसायिक स्तर मापन गर्ने एउटा औजार पनि हो ।

खोज पत्रकारितामा बाधा

सेल्फ सेन्सरसीपले पत्रकारितालाई लुलो बनाउँछ । यसले तथ्यहरूलाई जस्ताको तस्तै आउन दिँदैन । पत्रकारिता प्रति पाठक, दर्शक र श्रोताको विश्वासलाई कमजोर बनाइ दिन्छ । त्यसमा पनि खोज पत्रकारितालाई यसले नराम्रोसँग प्रभावित बनाइ दिन्छ । किनकि खोज पत्रकारितामा गहिरो अनुसन्धान गरेर लुकाएको तथ्य बाहिर ल्याउनुपर्छ । अनुसन्धान र लामो अध्ययनपछि मात्रै कुनै कुरा बाहिर ल्याउने/नल्याउने निर्णय गर्न सकिने हुन्छ । तर, जुन समाजमा सामान्य आलोचना वा टिप्पणी नै नसहने, त्यसलाई अवाञ्छित प्रतिवाद गर्ने वा अस्वीकार गर्ने संस्कृति हुन्छ । त्यहाँ खोज पत्रकारिताले वाञ्छित परिणाम देखाउन सक्दैन । यस्तो समाजमा हो सेल्फ सेन्सरसीप मौलाउने । किनकि पत्रकारले आफ्नो समाचारलाई लिएर

दहीसँग के खानु हुँदैन ?

दही स्वास्थ्यका लागि निकै फाइदाजनक छ । आयुर्वेदमा दहीलाई पेट सम्बन्धी रोग निको पार्ने र पाचन प्रणालीलाई सुधार्ने खाना मानिन्छ । विशेषगरी गर्मीमा दहीको सेवनले शरीरलाई शीतल राख्छ र पाचनलाई बलियो बनाउँछ । दही खाँदा शरीरलाई क्याल्सियम र भिटामिन प्राप्त हुन्छ । जसका कारण हड्डी बलियो हुन्छ ।

दहीमा भिटामिन बी १२, प्रोबायोटिक, पोटासियम, म्याग्नेसियम, क्याल्सियम र प्रोटीन जस्ता पोषकतत्वहरू पाइन्छन् जुन शरीरका लागि फाइदाजनक हुन्छ । तर, के तपाईंलाई थाहा छ दहीमा केही चीज मिसाएर खाँदा वा दही खाएपछि खाँदा स्वास्थ्यमा हानी पुग्न सक्छ । धेरै पटक जानी-जानी वा अज्ञानमा मानिसहरूले दहीसँग यस्ता खानेकुरा खान्छन्, जुन शरीरका लागि हानिकारक हुन्छ ।

जानौं दही खाएपछि के-के खानु हुँदैन :
दूध वा त्यसबाट बनेको खानेकुरा : आयुर्वेदमा दहीसँग दूध वा त्यसबाट बनेको खानेकुराको सेवन गर्नुहुँदैन ।

कतिपयले दहीसँग खीर वा दूध पिउने गर्छन्, जुन हानिकारक साबित हुन सक्छ । आयुर्वेदमा दही र दूध एकसाथ सेवन गर्न निषेध गरिएको छ । दही हल्का र सजिलै पाचउन सकिने खानेकुरा हो भने दूध भारी र ढिलो पच्ने खानेकुरा हो भन्ने मान्यता छ । दुवै सँगै सेवन गर्दा ग्यास, एन्सिडिटी, पेट फुल्ने र पाचन सम्बन्धी समस्या हुन सक्छ ।

आँप :
 गर्मीमा मानिसहरू खानामा दही खाने र त्यसपछि आँप काटेर खाने गर्छन् । तर, यी दुई चिज सँगै खाँदा तपाईंलाई हानी हुन सक्छ । दहीसँग आँप खानु हुँदैन । आँप तातो प्रकृतिको र दही चिसो प्रकृतिको हो । दुवै सँगै सेवन गर्नाले शरीरमा विपाक पदार्थहरू बन्न सक्छ । यसो गर्दा पाचन र छाला सम्बन्धी समस्या हुन सक्छ ।

माछा :
 माछा पकाउँदा कतिपयले टमाटरको सट्टा दहीको प्रयोग गर्छन् तर त्यसो गर्नु स्वास्थ्यका लागि राम्रो होइन ।

दहीसँग माछा खाँदा हानिकारक हुन सक्छ । यसले पेट दुख्ने, अपच, ग्यास र बान्ता हुन सक्छ । त्यसैले माछा दहीसँग वा दहीपछि खानु हुँदैन ।

प्याज :
 दही र प्याजको संयोजन पनि आयुर्वेदमा राम्रो मानिँदैन । कतिपयले खानामा प्याज खाने र दहीसँगै खाने यी दुवै कुराले हानी पुर्‍याउन सक्छ । दहीमा प्याज मिसाएर खानु पनि ठिक होइन । यसले एलर्जी, ग्यासको समस्या वा बान्ता हुन सक्छ ।

केरा :
 केरालाई दूधसँग खाने गरिन्छ भने कतिपयले दहीसँग केरा पनि खान्छन् । धेरै पटक मानिसहरूले फल राइता बनाएर खान्छन् जसमा केरा प्रयोग गरिन्छ । तर, आयुर्वेदमा दही र केरा सँगसँगै खानु उचित मानिँदैन । यसले स्वास्थ्यमा निकै नराम्रो असर पार्न सक्छ । दही खाएको दुई घण्टापछि मात्रै फलफूल खानुपर्छ ।

पत्रकार चन्द्रकिशोरलाई दुई लाख २२ हजार राशिको सेवा पुरस्कार

बितामोड, साउन ७। पत्रकार तथा स्तम्भकार चन्द्रकिशोरलाई दुई लाख २२ हजार दुई सय २२ रुपैयाँ राशिको सेवा पुरस्कार नेपाल-२०८१ प्रदान गरिने भएको छ।

कर्मयोगी बढीविक्रम थापा स्मृति सेवा गुठी काठमाडौंले उक्त पुरस्कार यस वर्ष चन्द्रकिशोरलाई प्रदान गर्ने निर्णय गरेको गुठीका कोषाध्यक्ष किरण थापाले जानकारी दिए। साढे तीन दशकदेखि पत्रकारितामा क्रियाशिल चन्द्रकिशोर कान्तिपुर दैनिकको 'डेटलाइन तराई' र नेपाली टाइम्स (अंग्रेजीको 'बोर्डरलाईन्स' स्तम्भकार हुन्। उनी हिमाल खबर पत्रिकाका लागि 'देहात संवाद' स्तम्भ पनि लेख्दै आएका छन्।

नियमित स्तम्भ लेखनका साथै अन्य पत्रपत्रिकाहरूमा लेखको माध्यमबाट देशका विभिन्न सान्दर्भिक समस्यालाई उठाइ विश्लेषणात्मक रूपमा चन्द्रकिशोरले व्यक्त गरेको विचारको गुठीले प्रशंसा गरेको छ।

विशेषगरी मधेश प्रदेशका जिल्लाहरूको स्वास्थ्य, शिक्षा, जातीय विभेद, छुवाछूत र विकास निर्माणको क्षेत्रमा भएको बुटहरालाई औल्याउदै चन्द्रकिशोरको आलोचनात्मक विश्लेषण र सुभावसहितको सन्तुलित प्रस्तुति समाज निर्माणमा योगदान गर्दै आएको बताइएको छ।

सेवा गुठीका कोषाध्यक्ष थापाले भनेका छन्- 'चन्द्रकिशोरले आफ्नो लेखबाट राष्ट्रिय आत्मसम्मानको भावना अभिवृद्धि गर्दै समग्र मधेश, पहाड, हिमाल अनि तत्-तत् ठाउँमा बसोबास गर्ने आमनेपालीहरूको भाषा, साहित्य, संस्कृतिलाई उज्वलाउने जुन प्रयास गर्दै आउनुभएको छ, त्यसको सेवा गुठी परिवार उच्च कदर गर्दछ।'

यही साउन ११ गते काठमाडौं कमलादीको नेपाल प्रज्ञा प्रतिष्ठानमा उक्त पुरस्कार समर्पण गरिने बताइएको छ। त्यति नै राशिको अर्को पुरस्कार सोही समारोहमा डा. सन्तुक रुइतलाई प्रदान गरिने पनि बताइएको छ।

रबर बोट तालिम दिँदै सशस्त्र प्रहरी
नेपाल रेडक्रस सोसाइटी मोरङद्वारा विपद् प्रतिकार्यका लागि मोरङको जहदा गाउँपालिका र सशस्त्र प्रहरी ३ नं. हेक्काटार बुढीगंगा गाउँपालिका टडी सिनवारीलाई हस्तान्तरण गरिएको 'रबर बोट' सञ्चालन सम्बन्धी पालिकाका कर्मचारीलाई कटहरी गाउँपालिकाको गोपाल फनपाकमा तालिम दिँदै सशस्त्र प्रहरी।
तस्वीर : रासस

खतिवडा अभिनन्दित

बितामोड, साउन ७। गुरुपूर्णिमा तथा व्यासजयन्तीको अवसरमा सनातन धर्म सेवा समिति भापाद्वारा कमल गाउँपालिका-२ निवासी आचार्य दुर्गाप्रसाद खतिवडा अभिनन्दित भएका छन्।

संस्थाको ४१औं अभिनन्दन समारोह २०८१ अन्तर्गत बितामोड-४ स्थित सनातन धर्म सेवा समिति जिल्ला शाखाको सभाहलमा आयोजित कार्यक्रममा आचार्य खतिवडालाई सम्पूर्ण धर्म ग्रन्थको व्याख्या र प्रवचनको माध्यमबाट वैदिक सनातन धर्मको संरक्षण सन्वर्द्धनमा पुऱ्याएको योगदानको कदर गर्दै अभिनन्दन गरिएको हो।

सनातन धर्म सेवा समिति भापाका कार्यवाहक सभापति पं.सोमनाथ सुवेदीको अध्यक्षता तथा शिक्षासेवी गणेशप्रसाद खनालको प्रमुख आतिथ्यमा सम्पन्न कार्यक्रममा स्वागत कोषाध्यक्ष दाताराम तिमिस्नाले गरेका थिए।

अभिनन्दित व्यक्तिको परिचय डा. पुण्यप्रसाद सिरदेलले र अभिनन्दन पत्र वाचन लक्ष्मीप्रसाद देगाले गरेका थिए भने प्रमुख अतिथि खनाल, सभाध्यक्ष सुवेदी लगायतले सम्मान पत्र र दोसल्लाह ओझाएर अभिनन्दन गरिएको थियो।

अभिनन्दित व्यक्तिको खतिवडा, प्रमुख अतिथि खनाल, गोमेन्द्र बहुमुखी महाविद्यालयका प्रा. डा. रुपक खनाल, जिल्ला समन्वय समिति भापाका निवर्तमान प्रमुख सोमनाथ पोर्तेल, त्रिफला राष्ट्रिय पुस्तकालयका अध्यक्ष प्रेमप्रकाश फलहारि, शिक्षासेवी जयनारायण ढुंगाना, मानव धर्म सेवा समितिका केन्द्रीय सदस्य अशोक सुब्बा, अभिनन्दित व्यक्तिको दामोदर पोखरेल लगायतले शुभकामना मन्त्रव्य राखेका थिए।

इश प्रार्थना र स्वस्ती वाचनसहित आरम्भ गरिएको कार्यक्रमको सञ्चालन सचिव लक्ष्मीप्रसाद देगाले गरेका थिए।

भोजपुरमा व्यावसायिक मौरीपालन

भोजपुर, साउन ७। भोजपुरको रामप्रसादलाई गाउँपालिका-६ वैकुण्ठेका स्थानीयवासी व्यावसायिक मौरीपालनमा जुटेका छन्।

स्थानीय सरकारले मौरीपालनसम्बन्धी तालिम दिएपछि उनीहरू व्यावसायिक मौरीपालनमा जुटेका हुन्। मौरीपालनको प्रशस्त सम्भावना रहेकाले किसानलाई व्यावसायिक मौरीपालनमा प्रोत्साहन गरिएको वडा कार्यालयले जनाएको छ। यहाँका अधिकांश किसानले व्यावसायिक मौरीपालन गरिरहेका छन्। नजिकै प्रशस्त वन क्षेत्र रहेकाले यहाँका बाब्रा, भामला, छापगाउँ लगायतका स्थानमा मौरीपालन हुने गरेको छ।

मौरीपालन सम्बन्धी प्राविधिक ज्ञान र आधुनिक घर बनाउने तालिम पाएपछि व्यावसायिक मौरीपालनमा लाग्न सहज भएको स्थानीय किसान शरणकुमार बोहोराले बताए। विगतमा परम्परागत मुढेघारमा मौरीपालन गरिन्थेको भए पनि अहिले आधुनिक घरमा मौरीपालन थालेको उनले बताए। दुई चरणमा तालिम लिएपछि आफैले घर निर्माण गर्न थालेको

उनको भनाइ छ। अहिले उनले ३५ घर मौरीपालन गरिरहेका छन्। यहाँका अधिकांश क्षेत्र मौरीपालनका लागि उपयुक्त रहेकाले किसानलाई प्राविधिक ज्ञानसँगै आधुनिक घर निर्माणको तालिम दिइएको वडाध्यक्ष एकराज आचार्यले जानकारी दिए। किसानलाई मौरीपालनमा जोड दिएसँगै मह उत्पादन हुन थालेको छ।

गाउँपालिकाले किसान लक्षित विभिन्न प्रोत्साहनमूलक कार्यक्रम सञ्चालन गरिरहेको गाउँपालिकाका प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत सन्तोष पोखरेलले बताए। किसानलाई तालिमसँगै मौरी घर वितरण, उन्नत जातको बाब्रा तथा बोका वितरण, सुन्तलाको नर्सरी स्थापना, लागत साभोदारीमा हाते ट्याक्टर, प्लास्टिक टनेल, विद्युतीय मिल, सिंचाइ पाइप, हजारीलगायतका सामग्री वितरण गरिएको उनले जानकारी दिए।

गाउँपालिकाले वार्षिक नीति तथा कार्यक्रममा समावेश गरेर मौरीपालन तथा कृषिका अन्य क्षेत्रमा प्रोत्साहन गरिरहेको गाउँपालिका अध्यक्ष थामबहादुर राईले बताए।

दमक, साउन ७। दमकमा सम्पन्न कांग्रेस कार्यकर्ताको भेलाको गिरिजाप्रसाद कोइराला फाउण्डेशन गठन गरेको छ।

गठित समितिको पदस्थापन तथा अन्तरक्रिया कार्यक्रम सम्पन्न भएको हो। यज्ञप्रसाद भट्टराईको संयोजकत्वमा गठित समितिको उपसंयोजकमा हरिप्रसाद अर्वाल र शेखर ढकाल, सचिवमा विश्वबन्धु लिङ्गदेन र तेजप्रसाद आचार्य, सहसचिवमा मनिशा खत्री अधिकारी र चुडामणि भट्टराई, कोषाध्यक्षमा हेमकला न्यौपाने रहेका छन्।

समितिमा सदस्यहरूमा लता चापागाईं, कमलप्रसाद बोहोरा, पुजन चौधरी, दिपेश भट्टराई, छविबहाल न्यौपाने, कमला बोस्कोटा दाहाल, कुमार कुटेल, ठाकुरहरि पोखरेल, फणिन्द्र गड्ढी, कविता उप्रेती, हुमेश खतिवडा, अर्जुन शाहलाई मनोनयन गरिएको फाउण्डेशनले जनाएको छ। साथै फाउण्डेशनको सल्लाहकार समितिमा नेपाली कांग्रेस भापाका पूर्व जिल्ला कार्यसमिति सचिव दयानन्द गोश्वामीको संयोजकत्वमा नेपाल

जीपी फाउण्डेशन गठन

किसान महासंघका पूर्व केन्द्रीय सदस्य गोपाल भण्डारी र शिक्षाविद् केशव भट्टराई समितिले तीन सदस्यीय सल्लाहकार समिति समेत गठन गरिएको फाउण्डेशन भापाले जनाएको छ। यसैबीच निर्वाचित समितिलाई पदस्थापन एवम् विचार गोष्ठी सम्पन्न गरिएको छ। नेपाली कांग्रेस भापाका उपसभापति शेरबहादुर भट्टराईको प्रमुख आतिथ्यमा सम्पन्न कार्यक्रममा विशेष

अतिथि सचिवालयसभा सदस्य एवम् लोकोत्तन्ववादी आदिवासी/जनजाति महासंघका केन्द्रीय उपाध्यक्ष विश्वदीप लिङ्गदेन, नेपाल किसान महासंघ कोशी प्रदेश अध्यक्ष राजेन्द्र भट्टराई, कोशी प्रदेश सदस्य तथा महाधिवेशन प्रतिनिधि चन्द्रा खड्का भट्टराई, गिरिजाप्रसाद कोइराला फाउण्डेशन सुनसरीका संयोजक केशव भट्टराई लगायतले मन्त्रव्य राखेका थिए।

मोटरसाइकल चोरी गर्दा...

भापा, साउन ७। अर्जुनधारा नगरपालिका-४ का २६ वर्षीय अमिर दनुवार चोरीको मोटरसाइकलसहित पक्राउ परेका छन्।

असार ४ गते अर्जुनधारा-४ भाडुवारीमा पार्किङ गरी राखेको मे.७ प ८३०९ नम्बरको मोटरसाइकल चोरी भएको भन्ने जानकारी प्राप्त हुनासाथ प्रहरी चौकी शनिश्चरेबाट खटिएको प्रहरी टोलीले खोजतलास गर्ने क्रममा दनुवारको घरबाट उक्त नम्बरको मोटरसाइकल फेला परेको हो। चोरीको मोटरसाइकलसहित पक्राउ परेका दनुवारको इलाका प्रहरी कार्यालय अनारमनीबाट थप अनुसन्धान भइरहेको कोशी प्रदेश प्रहरी कार्यालय विराटनगरले जनाएको छ।

उच्च गुणस्तर सुलभ मूल्य सयपत्री बालुवा प्रशोधन उद्योग

यहाँ आधुनिक प्रविधिद्वारा प्रशोधित बालुवा, सिटी आदि निर्माणजन्य सामग्री सुपथ मूल्यमा पाइनुका साथै तुरुन्त डेलिभरी समेत गरिन्छ।
सम्पर्क :
९८०४९५४४००,
९८६६२४२४६६
अर्जुनधारा नया- ४, भापा

ताप्लेजुड-पाथीभरा सफल यात्रा

बितामोडबाट फिमि, ताप्लेजुड हुँदै पाथीभरा मन्दिरसम्म साथै थेंचन्द्र, मेमेडसम्मको सफल यात्राका लागि हामीलाई सम्झनुहोस्।
ताप्लेजुड पाथीभरा काउन्टर
मो. ९८०३२५०४७२
९८०१३६४०९३

सेफ्टी ट्यांकी चाहिएमा

अब भापामा सेफ्टी ट्यांकी सफा गर्नु परेमा **राष्ट्रो सेफ्टी ट्यांकी**लाई सम्पर्क गर्नुहोस्। सस्तो, भरपर्दो, छिटो र छरितो सेवा उपलब्ध छ।
सम्पर्क: दमक, सुहा, बितामोड, काँकराडि, भद्रपुर
देवराज गिरी ९७०६९९६४०६
९८४२०७०५८६
विशाल हरिजन ९८१४९१७७११
९८४२०७३३१२

सेफ्टी ट्यांकी सफा गर्नु परेमा हामीलाई सम्पर्क गर्नुहोला।

भापा सेफ्टी ट्यांकी तथा ढल सफाई
बितामोड सम्पर्क: राजकुमार श्रेष्ठ ९८२२६४००४, ९८०६०१०४१०, ९८४२६६४६२, ०२३-४४६००४
दमक सम्पर्क: देवी रिटोला ९८२४९७१९८, ९८४२०७०२६, ९८४२६६४६०
भापामा सबैभन्दा ठूलो प्याकुम सिस्टमको ट्यांकीबाट सफाई गरिन्छ।

भद्रपुर नगरपालिका नगर कार्यपालिकाको कार्यालय हकदाती गर्ने सम्बन्धी सूचना
भद्रपुर नगरपालिका वाड नं. ७ बस्ने श्री मेनुका न्यौपानेको नाममा वर्तमान कायम रहेको साविक चन्द्रगढी-८ हाल भद्रपुर न.पा.वा.नं.७ को कि.न. ६१९९ र ६१९१ को जम्मा ज.वि. ०-०-६.५० जग्गामा साविक चन्द्रगढी गाविसमा निर्माण भएको ४ तल्ले भवनको नियमित नक्सा प्राप्त गरी भवन नक्सा अभिलेखीकरण प्रमाणपत्र उपलब्ध गराइ पाउँ भनी नक्सासहित निवेदन पेश भई सँधियारको नाममा सूचना प्रकाशित गरी स्थलगत सरजमिन बुझ्न जाँदा पूर्व तर्फको सँधियार श्री नरेन्द्र बराल सरजमिन स्थलमा अनुपस्थित हुनु भएकोले स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ को दफा ३१ को (क) बमोजिम दोस्रो पटक यो १५ दिवसभित्रमा आफूलाई मर्का परेको विवरण बुझाई यस भद्रपुर नगर कार्यपालिकाको भवन नक्सा शाखामा आई उजुरी दिनु होला। म्यादभित्र दावीविरोध नभए नियमानुसार भई जाने व्यहोरा जानकारी गराइन्छ।
बोधार्थ :
श्री सूचना प्रविधि शाखा : नगरपालिकाको website मा सूचना प्रकाशित गर्ने।

हाडजोर्नी तथा नसाका समस्याहरूको सफल उपचार
पूर्वाञ्चलकै पहिलो तथा एकमात्र फरक चिकित्साको उपचार स्पाक पूर्वाञ्चल अस्पताल बितामोड भापामा हाडजोर्नी तथा नसाका बिरामीहरूको सफल उपचार।
जोर्नी तथा उपचार हुने समस्याहरू
- गर्धन, हाड, कम्मर दुख्ने, डिस्क प्रोल्याप्स, नसा च्यापिएको, हड्डी खिडिएको
- बाथ रोग, युरिक एसिड बढेको, आर्थराइटिस, जोर्नी दुख्ने, जोर्नी जाम भएको
- शरीर फुसफुसाउने, पोल्ने, लाटो हुने, कान्ने,
- प्यारालाइसिस तथा हिड्न गाह्रो हुने शरीरको एक वा दुबै भाग नचल्ने, मुख बाड्गिएको बिरामीलाई भर्ना गरी विशेष उपचार गरिन्छ।
- प्यारालाइसिस भएका तथा हिड्न नसक्ने बिरामीका लागि अस्पतालमा भर्ना गरी विशेष उपचार गरिन्छ।
स्पाक पूर्वाञ्चल अस्पताल, कनकाई रोड
नेपाल टेलिकम पूर्व बितामोड, भापा (फोन : ०२३-५३०१२३, ९८०३५४४५१९)

बराल ट्याक्सी सर्भिस
दमक-बितामोड-जितपुर-मंगलबारे दैनिक सेवा
रिजर्वको लागि पनि हामीलाई सम्झनुहोस्
छुट्टै समय सम्पर्क (चालक) जीवन कार्की
दमकबाट : बिहान ६ बजे सन्तोष ९८०६०१८७७४ ९८१६९४०१७३
बितामोडबाट : बिहान ७ बजे ९८०६०१८७७४ ९८१६९४०१७३
मंगलबारेबाट : दिउसो १२ बजे ९८४०३६७६५५ ०१ १ ज ५६००

नेपालीहरूको लागि भरपर्दो सेवा निशान्त मोटरसाइकल पाटर्स एण्ड सर्भिसिङ्ग सेन्टर
Royal Enfield को आधिकारिक बिक्रेता (डिलर) भएकाले Royal Enfield को पाटर्सह विशेष छुटमा बिक्री गरिँदछ।
यहाँ जुनसुकै कम्पनीको मोटसाइकल, स्कुटरका सम्पूर्ण पाटर्स पाउनका साथै सर्भिसिङ पनि गरिन्छ।
पानीटंकीको पहिलो गल्ली बायाँ साइड सम्पर्क : निशान्त- ८३७२०७८४५४ / ८३४८४७३७७ (इण्डिया), ९८४०१६४४५३ (नेपाल)
नोट: यहाँबाट नि:शुल्क ज्योतिष सेवा उपलब्ध गराइन्छ। Youtube Channel : Nishat M jotic kendra

ज्यो. पं. सेनाप्रसाद पीडेल फोन सम्पर्क ९८५१५४६६९९

मेष (वृ. वे. चो. ला. लि. लु. ले. लो. आ) -
पढाई तथा प्रेममा सफलता हुने देखिन्छ, रचनात्मक तथा कलाकारितामा मन जानेछ, सन्तान पक्षबाट सन्तुष्टि मिलिन्छ, मन प्रशन्न रहला।
बुध (इ. उ. ए. ओ. वा. बि. बु. बे. वो) -
कर्म क्षेत्र प्रगतिशिल बनेछ, जुन काम गरे पनि सिद्ध हुने योग छ, मन हर्षित रहनेछ, साथीभाइले साथ दिनेछन्।
मिथुन (का. कि. कु. घ. ङ. छ. के. को. ह) -
समय त्यागि राम्रो चलेन, मन अशान्त र निराश रहन सक्छ, पारिवारिक वाग्णवाट मनमा चिन्ता र असन्तुष्टि हुन सक्छ, धैर्य रहनुहोला।

कर्कट (हि. हु. हे. हो. डा. डि. डु. डे. डो) -
स्वास्थ्यको ख्याल गर्नुहोला, मन अशान्त रहन सक्छ, कष्ट, रोग, घाटा तथा आकस्मिक संकटबाट टाढा रहनु पर्दछ।
सिंह (मा. मि. मू. मे. मो. टा. टि. टु. टो) -
लामो दुरीको यात्रा हुने सम्भावना रहेको छ, खर्चमा विशेष निगरानी गर्नुपर्ने देखिन्छ, टाढा रहेका आफन्तबाट सुखद् समाचार सुन्न पाउनुहुनेछ।
कन्या (टो. प. पि. पु. ष. ण. ठ. पे. पो) -
नयाँ वस्त्र प्राप्त हुने योग छ, आफन्त तथा मित्रजनबाट सहयोग हुने योग छ, पराक्रममा वृद्धि भएर जानेछ, दिन उत्तम रहेको छ।

तुला (र. रि. रू. रे. रो. ता. ति. तु. तो) -
आज अधुरा रहेका कामहरू सिद्ध भएर जाने योग रहेको छ, उच्च अधिकारीबाट साथ, सहयोग मिलिन्छ, मन आनन्दित रहनेछ।
बृश्चिक (तो. ना. नि. नु. ने. नो. या. यि. यु) -
स्वास्थ्यले साथ दिने छैन, चिसोबाट बच्नुहोला, घाँटीको समस्या बढेर जान सक्छ, साथीभाइले साथ दिनेछन्, दिन सामान्य रहला।
धनु (ये. यो. मी. मु. घ. फा. ट. ठो) -
मनमा सन्ताप बढेर जानेछ, खर्च बृद्धिको योग छ, विपरीत लिइँ मित्रबाट धोका हुन सक्छ, स्वास्थ्यले साथ दिने छैन।

मकर (मो. ज. जि. सि. खु. खे. खो. गा. गि) -
समय मिश्रित फलदायी रहेको छ, कर्हिकतैको यात्राको अवसर आउन सक्छ, फजुल खर्च बढेर जानेछ, सानो काममा धेरै मेहनत गर्नु पर्दछ।
कुम्भ (मू. मे. मो. सा. सि. सु. से. सो. दा) -
समय फलदायी छ, छोटो दुरीको रोमान्टिक यात्रा हुनेछ, साथीभाइले सहयोग पुऱ्याउने छन्, मन प्रशन्न रहला।
मीन (दि. दु. थ. ञ. ज. दे. दो. च. चि) -
समय राम्रो रहेको छ, व्यापार-व्यवसायमा लाभदायक योग परेको छ, मेहनतले गरेको काममा यथोचित लाभ मिलिन्छ, मन प्रशन्न रहला।